

Møte fredag den 13. mars 2009 kl. 10

President: Carl I. Hagen

Dagsorden (nr. 60):

1. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldingar for 2007 (Innst. S. nr. 156 (2008–2009), jf. St.meld. nr. 5 (2008–2009))
2. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Bent Høie, Kari Lise Holmberg, Elisabeth Aspaker, Inge Lønning, Trond Helleland, Olemic Thommessen og André Oktay Dahl om å styrke personvernet og sikre en forsvarlig forvaltning av personsensitiv informasjon (Innst. S. nr. 167 (2008–2009), jf. Dokument nr. 8:111 (2007–2008))
3. Referat

Presidenten: Den innkalte vararepresentanten for Sør-Trøndelag fylke, Michael *Momyr*, har tatt sete.

Fra Senterpartiets stortingsgruppe foreligger søknad om sykepermisjon for representanten Inger S. *Enger* fra og med 13. mars og inntil videre.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Johannes *Rindal*, innkalles for å møte i permisjonstiden.
3. Johannes *Rindal* innvelges i Lagtinget for den tid han møter for representanten Inger S. *Enger*.

Presidenten: Johannes *Rindal* er til stede og vil ta sete. Representanten Åse *Gunhild Woie Duesund* vil fremsette et representantforslag.

Åse *Gunhild Woie Duesund* (KrF) [10:01:48]: Jeg har den glede å levere inn et representantforslag fra representantene Laila *Dåvøy*, Bjørg *Tørresdal* og meg selv om å forsterke brukerrettigheter ved søknader om trygdeytelser.

Presidenten: Representanten Bent *Høie* vil fremsette et representantforslag.

Bent *Høie* (H) [10:02:14]: På vegne av representantene Jan *Tore Sanner*, Torbjørn *Røe Isaksen* og meg selv har jeg den glede å framsette følgende representantforslag: Klarere krav – økt toleranse.

Presidenten: Representantforslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:02:35]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldingar for

2007 (Innst. S. nr. 156 (2008–2009), jf. St.meld. nr. 5 (2008–2009))

Presidenten: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre foreslås det at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Vera *Lyskløtt* (V) [10:03:32] (ordfører for saken): Personvern har vært en viktig sak for Venstre i mange år. Et sterkt personvern er avgjørende både for den enkeltes frihet og for demokratiet. Jeg er derfor glad for at en samlet komité mener at det er bekymringsfullt at personvernet er under press. På alle de områdene der det er foretatt tilsyn, viser undersøkelser at personvernet presses. En samlet komité deler Datatilsynets bekymring over en utvikling som går i retning av dårligere trygghet og liberal praksis når det gjelder innsamling og lagring av personopplysninger.

Selv om Venstre er glad for at samtlige partier på Stortinget er bekymret over utviklingen, er vi ikke fornøyd, for på tross av stadig nye rapporter og undersøkelser som viser at personvernet svekkes, er det liten vilje til å iverksette politikk for å endre denne utviklingen. Samtlige av Venstres forslag om å styrke personvernet har blitt nedstemt i denne perioden.

I høst fremmet jeg sammen med Odd *Einar Dørum* et grunnlovsforslag om respekt for privatliv og hjem og beskyttelse av personopplysninger. Bakgrunnen for forslaget er at vi mener det er viktig at bestemmelsen om personvern bringes opp på samme nivå i hierarkiet av rettsregler som bestemmelsene om ytrings- og informasjonsfrihet. Det kan bare skje gjennom grunnlovsfesting. Vi har håp om at dette forslaget vil få støtte i Stortinget.

I begynnelsen av januar i år la Personvernkommissjonen fram sin utredning. Den gjennomgikk både status og utfordringer for personvernet. I Venstre har vi lest denne utredningen med stor interesse, ikke bare fordi det var Venstre som initierte arbeidet, men fordi vi synes at mange av forslagene er interessante. Vi har derfor utfordret Regjeringen til å følge opp utredningen med politiske tiltak.

På helsesektoren mener vi at det første Regjeringen må gjøre, er å foreta en gjennomgang av alle eksisterende helseregistre med et fokus på personvern. Vi har derfor fremmet forslag om dette allerede nå.

Det er en sak til som jeg ønsker å ta opp i forbindelse med denne årsmeldingen, og det gjelder datalagringsdirektivet. For to år siden fremmet Venstre et forslag om at Regjeringen ved en eventuell implementering av datalagringsdirektivet må sørge for at opplysninger ikke skal lagres i mer enn seks måneder. Forslaget fikk ikke støtte. Siden den gang har direktivet fått enda mer oppmerk-

somhet, og flere har fått øynene opp for at direktivet vil kunne få stor betydning for den grunnleggende retten til å kommunisere anonymt. Venstre mener at en implementering av dette direktivet vil gripe inn i både personvernet og ytringsfriheten.

Venstre er enig i at personvern av og til må vike i kampen mot terror og organisert kriminalitet. Vi mener imidlertid at datalagringsdirektivet går altfor langt i å gripe inn i vanlige folks frihet. På denne bakgrunn fremmer vi på nytt forslag om at Regjeringen ved en implementering av datalagringsdirektivet må sørge for at opplysninger ikke skal lagres i mer enn seks måneder.

Med dette tar jeg opp forslagene nr. 1 og 2 i innstillingen.

Presidenten: Representanten Vera Lysklætt har tatt opp de forslag hun refererte til.

Bent Høie (H) [10:07:12]: Jeg vil bare henvise til saksordførers utmerkede innlegg og til at komiteen denne gangen har hatt en noe mindre omtale av konkrete personvernforhold i forbindelse med behandlingen av denne årsmeldingen. Dette skyldes to forhold. Det skyldes den neste saken Stortinget skal behandle, og det skyldes at vi, da vi behandlet dette, fikk innstillingen fra Personvernkommisjonen.

Grunnen til at jeg tok ordet, er at det har skjedd en misforståelse i innstillingen, der det på side 4 er en merknad fra Fremskrittspartiet og Venstre som også Kristelig Folkeparti og Høyre ønsker å stå bak. Det samme gjelder forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet og Venstre, som Kristelig Folkeparti og Høyre ønsker å støtte i salen, noe som også har blitt gjort under tidligere voteringer over samme tema.

Rolf Reikvam (SV) [10:08:28]: De rød-grønne partiene vil uttrykke tilfredshet med at vi har et datatilsyn som er oppgående, aktivt og ikke minst uavhengig. De ansatte i Datatilsynet står fram med en integritet som gjør at de blir tatt på alvor i den politiske debatten. Datatilsynet har greid dette i en tid da spørsmål som gjelder personvernet, ikke er blant dem som står høyst på den politiske dagsordenen.

Vi vil også uttrykke tilfredshet med de prioriteringer som Datatilsynet har gjort de siste årene, nemlig å legge større vekt på tilsyn. Det er en stor utfordring, og det er nødvendig å øke og styrke tilsynet med virksomheters bruk av data og hvorledes de lagrer data. Det arbeidet Datatilsynet gjør på dette området, er viktig.

Datatilsynet understreker i sin melding at personvernet er under stadig press. På alle de områder Datatilsynet har vært inne og ført tilsyn, påviser og dokumenterer de at personvernet er under sterkt press, og de påviser tre områder hvor det er et sterkt press. For det første er personvernet under press med utgangspunkt i det vi kan kalle en klassisk orwellsk situasjon: Storebror ser deg. Det er utfordrende, og vi kan godt kalle det Kafkas verden, der opplysninger og informasjon blir brukt bevisst i en maktutøvelse. Det er helt avgjørende at vi klarer å stoppe

dette presset og en utvikling der data blir brukt på en slik måte.

Det andre Datatilsynet påpeker, er det de kaller en omsorgsovervåking. I det bestes tjeneste innenfor utdanning, helse eller hva det måtte være, er vi så ivrige etter å hjelpe og støtte at datainformasjon kan bli misbrukt og personvernet være truet. Og for det tredje er det det de kaller effektivisering. I vår effektiviseringstid kan vi bli så ivrige etter å effektivisere at mennesket står i veien for effektiviseringen, altså at personvernet kan være truet som en konsekvens av det. Det er viktig at Datatilsynet fortsetter tilsynet for å hindre at datainformasjon blir misbrukt.

Jeg kan godt legge til et fjerde område hvor det er helt åpenbart at personvernet er truet. Det er det jeg vil kalle frykt for terrorisme. På mange områder ser vi – og vi kan bruke datalagringsdirektivet som et eksempel på det – en sterk og klar tendens til at personvernet i saker som gjelder frykt for terror, må vike. Jeg registrerte hva Venstres talskvinne sa. Jeg synes vi skal være veldig på vakt for å bruke frykt for terror slik at det virker truende for personvernet.

På disse tre områdene – og jeg legger til et fjerde – er det viktig at vi alle sammen er på vakt, og at vi alle sammen holder i gang en levende debatt omkring disse forholdene.

Datalagringsdirektivet skal behandles senere. Jeg har allerede nå behov for å uttrykke bekymring for dette direktivet. Det kan – og som Datatilsynet selv understreker – være en trussel mot personvernet. Her skal en lagre all elektronisk informasjon, og denne informasjonen skal kunne lagres i opptil et år. Jeg vil allerede nå signalisere at vi bør vurdere å si at dette ikke skal implementeres i norsk rett, nettopp fordi det etter min oppfatning kan bli en alvorlig trussel mot personvernet.

Statsråd Heidi Grande Røys [10:14:10]: Som representanten Høie var inne på, skal vi diskutere ei sak seinare, men eg syntest likevel at Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldingar var det verdt å ta ordet for. Eg skal gi nokre overordna synspunkt, og så skal vi diskutere ein del detaljar rundt enkeltforslag i debatten som kjem etterpå.

Datatilsynet gjennomførte i februar 2008 ei undersøking om haldningane i befolkninga til ein del aktuelle personvernspørsmål. Mange gir uttrykk for at dei er uroa over den overvakinga og den kontrollen vi dagleg vert utsette for. Likevel ser det altså ut til at vi aksepterer ei rekkje inngrep i privatsfæren vår når vi opplever at dette kan gi tryggleik mot enkelte former for kriminalitet f.eks.

Eg trur nettopp at haldningane blant innbyggjarane er eit uttrykk for dei vanskelege avvegingane mellom personvern på den eine sida og andre gode formål på den andre. Personvern er vanskeleg å konkretisere og talfeste. Når det skal vegast mot andre og meir konkrete mål, som trafikksikkerheit, gode helsetenester eller kampen mot kriminalitet, har ofte personvernet vorte taparen. Difor treng vi ein kontinuerleg debatt og refleksjon rundt personvern, som òg representanten Reikvam var inne på.

Regjeringa har styrkt personvernområdet med vel 11 mill. kr og har sett i gang ei rekkje tiltak, som vi har vore innom i Stortinget før i tidlegare debattar. Eg er oppteken

av at vi skal tenkje personvern allereie i planlegginga av nye tiltak. Difor skal personvernomsyn vere ein naturleg del av alt utgreiingsarbeid der det er relevant. I fjor lanserte eg difor ein rettleiar i vurdering av personvernkonsekvensar for ulike offentlege tiltak. Rettleiaren skal hjelpe forvaltninga i å gjere betre personvern vurderingar til rett tid i utgreiingsprosessen – ikkje berre kome etter at ein har kome med eit godt forslag og fått alle argumenta for – altså at ein tenkjer personvernkonsekvensar i planlegginga, i utgreiinga i lag med alle andre forslag. Det er viktig for at ein skal kunne ta dei rette avgjerdene rundt personvernsspørsmål til rett tid.

Barn og unge vert i dag utsette for potensielle personvern krenkingar på mange område. Dei er storforbrukarar av digitale media og digital kommunikasjon frå tidleg alder. Men bruken av digitale media kan òg føre med seg personvernutfordringar som vi ikkje kan forvente at dei minste kan forstå. Difor er det viktig å forklare på deira språk om elektroniske spor, anonymitet på nett og digital mobbing.

Kampanjen «Du bestemmer», som komiteen er godt kjend med, er laga for dei unge på deira premisser. Kampanjen er godt motteken, og det vert stadig trykt opp nytt materiell. Kampanjen har i hovudsak vore retta mot dei eldste barna no i starten. No har vi begynt å lage materiell òg for dei yngre barna. Dei aller yngste kan ikkje ta hand om sitt eige personvern. Det er det vi vaksne som må gjere. Av og til er det sånn at det er dei vaksne som står nærast ungane, som utgjer den største trusselen. Dei legg ut på nettet bilete av ungane sine, dei legg ut tekst som involverer ungane. I f.eks. barnefordelingssaker har vi sett det. Datatilsynet laga rettleiaren «I beste mening», retta mot barnehagar og andre som har med dei aller minste barna å gjere, knytt til bilete av barn på nettet. Særleg skular og barnehagar vil ha stor nytte av den rettleiaren.

Så ser vi at ID-tjuveri er eit aukande problem både her til lands og i andre land. Særleg i USA har dette problemet fått stort omfang. Vi er opptekne av å hjelpe ofra for ID-tjuveri og har sett i verk tiltak som skal forhindre denne typen tjuveri. Vi har også i år gitt støtte til Security Valley på Gjøvik, der eit av dei fyrste prosjekta er å kartleggje omfang og utvikling når det gjeld ID-tjuveri i Noreg. Dette treng vi å vite meir om.

Arbeidet med å betre rutinane for autentisering er òg viktig for å førebyggje ID-tjuveri. Vi har Regjeringa sitt arbeid med eID, som òg denne komiteen kjenner godt, sjølv om det fyrst og fremst ligg under samferdslekomiteen. Det er eit viktig basiselement for at vi skal kunne utveksle informasjon på ein sikker og trygg måte på nettet.

Sentralt i førebygginga mot ID-tjuveri står òg det ansvaret som tenestetilbydarane har for tilstrekkeleg sikkerheit i egne tenester. Då er kanskje det viktigaste å ikkje akseptere fødselsnummer som ei stadfesting av at ein person er den han gir seg ut for å vere. Dette er det nok altfor lemfeldig omgang med. Når nokon berre oppgir eit fødselsnummer, så trur ein at ein har identifisert personen. Det er ikkje tilfellet, og det må dei ulike både private og offentlege verksemdene vere seg bevisste.

Så skal vi ta resten av forslaga under neste debatt, tenkjer eg.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Åge Starheim (FrP) [10:19:38]: Framstegspartiet registrerer at tilsynet i si årsmelding frå 2007 skriv at personvernet er under press på alle område der det er føreteke tilsyn. Dette er ikkje noko nytt frå tilsynet si side. Dette har stort sett vore deira kommentar kvart einaste år vi har behandla tilsynet si årsmelding. Når ein då registrerer at det kanskje er det offentlege som er den største brytaren av desse forskriftene og reglane, så vil eg spørje statsråden: Kva vil statsråden gjere for å betre det offentlege sitt forhold til personvern?

Statsråd Heidi Grande Røys: Det er heilt rett, som representanten Starheim seier, at personvernet er under press. Det har mykje å gjere med ei teknologisk utvikling der vi får nye tilbod på nett, bl.a. sosiale tilbod med all verdas såkalla Web 2.0-applikasjonar, som Facebook og YouTube, der folk legg ut altfor mykje – vil eg seie – informasjon både om seg sjølve og kanskje om sin arbeidsgivar, utan å vere klåre over det, informasjon som kan misbrukt av andre. Det har vi sett, og det har folk etter kvart vorte klåre over, fordi vi har køyrt gode informasjonskampanjar, ikkje minst «Du bestemmer»-kampanjen, som eg sa. Når det gjeld om offentlig sektor er verre enn privat, veit vi vel eigentleg ikkje mykje om det. Eg vil iallfall ikkje her og no gå god for den utsegna frå representanten Starheim. Men det er heilt opplagt at vi i alle saker prøver å vise ansvaret som kvar enkelt offentlig verksemd har. Det handlar mykje om bevisstheit. Vi ser at når ein del av kommunane bryt lova, handlar det rett og slett om at dei utan å tenkje seg om legg ut opplysningar som skulle ha vore sletta. Vi må ikkje minst tenkje førebyggjande personvern, som eg sa, når vi utgreier nye tiltak. Det er veldig viktig.

Bent Høie (H) [10:21:38]: Da vi hørte den delen av representanten Reikvams innlegg som dreide seg om datalagringsdirektivet, er det en muntlig utgave av opposisjonens merknader og forslag knyttet til samme sak.

Mitt spørsmål til statsråden er om hun i dag kan reddegjøre for Stortinget om status for Regjeringens arbeid med datalagringsdirektivet – og når vil Stortinget eventuelt bli gjort kjent med hva som er Regjeringens konklusjon?

Statsråd Heidi Grande Røys [10:22:11]: Som representanten Høie vel er kjend med, valde samferdsleministeren, som har det konstitusjonelle ansvaret for behandlinga av datalagringsdirektivet i Regjeringa, å avvente behandlinga av den saka som Irland hadde reist for EF-domstolen. Ein fekk svar den 10. februar 2009. Irland fekk ikkje medhald – dessverre, kan representanten Høie og representanten Reikvam seie. Det betyr at Regjeringa no må vurdere direktivet nasjonalt, ta stilling til om det er EØS-relevant og akseptabelt for oss. Det arbeidet er Samferdsledepartementet i gang med. Utover det har ikkje eg nokon tilbakemeldingar til Stortinget i dag om kva tid den vurderin-

ga er ferdig. Det er det samferdsleministeren som har eit ansvar for.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk. Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1. (Votering, se side 2250)

Sak nr. 2 [10:23:02]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Bent Høie, Kari Lise Holmberg, Elisabeth Aspaker, Inge Lønning, Trond Helleland, Olemic Thommessen og André Oktay Dahl om å styrke personvernet og sikre en forsvarlig forvaltning av personsensitiv informasjon (Innst. S. nr. 167 (2008–2009), jf. Dokument nr. 8:111 (2007–2008))

Presidenten: Etter ønske fra kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Åge Starheim (FrP) [10:24:06] (ordfører for saka): Denne saka har sitt utgangspunkt i eit representantforslag frå stortingsrepresentantane Bent Høie, Kari Lise Holmberg, Elisabeth Aspaker, Inge Lønning, Trond Helleland, Olemic Thommessen og André Oktay Dahl om å styrkje personvernet og sikre ei forsvarleg forvaltning av personsensitiv informasjon.

Det er nær samanheng mellom den førre saka og denne.

Forslagsstillarane viser til at personvernet er under press på nær sagt alle område i samfunnet. Det same påpeika Datatilsynet og Personvernemnda i sin rapport for 2007, som vi handsama i den førre saka.

I dei siste tiåra har vi hatt ei enorm teknologisk utvikling, noko som har resultert i eit ønske om nye tiltak for å kjempe mot kriminalitet. Snoking i andre sitt privatliv har vorte enklare, og informasjon om samfunnsutvikling og stadig større offentlege etatar/organisasjonar gjer at personvernet taper. Komiteen påpeikar i saka at ny teknologi og informasjonsflyt gir stadig nye utfordringar når det gjeld å sikre at personsensitiv informasjon berre vert nytta til det formålet han er innhenta for å tene. Det at slik informasjon på grunn av lemfeldig sikkerheit eller dårlege rutinar tilflyt personar eller institusjonar utan rett til innsyn, er høgst problematisk for innbyggjarane. Dette må vi kjempe mot.

Her i landet har vi stor tillit til offentlege instansar som politi, sjukehus, trygde- og velferdsforvaltninga og kommunane. Dette er instansar som forvaltar svært mykje sen-

sitiv informasjon om oss som enkeltpersonar. Forslagsstillarane til dette dokumentet hevdar at dersom ein ser på Datatilsynet sine kontrollar og resultatet av dei, er ikkje det det offentlege Noreg tilliten verdig.

Eg går ut ifrå at nokon av forlagsstillarane sjølve vil utdjupe dette og også ta føre seg dei forslaga i dokumentet som går på å styrkje personvernet for å hindre ei utvikling der fleire av oss vert offer for eit svekt personvern.

Eg går også ut ifrå at representantar frå regjeringspartia vil klargjere sitt syn på denne saka og sine framlegg.

Vi viser òg til svarbrev frå Fornyings- og administrasjonsdepartementet, datert 22. oktober 2008.

Framstegspartiet stiller seg i prinsippet bak intensjonane i forslag nr. 10, men vi finn det ikkje føremålstenleg å påleggje ei ombudsordning no. Årsaka er at vi meiner eit pålegg om ombudsmenn kan medføre uheldig ressursbruk i mindre føretak, og ser det som mest riktig at dette punktet vert greidd ut i samband med etterkontrollen av personopplysningslova.

Framstegspartiet fremjar, saman med Høgre og Venstre, forslag nr. 9:

«Stortinget ber Regjeringen iverksette tiltak for å skolere barnehageeier og barnehageansatte i personvernloven, samt innføre bestemmelse om at innhenting og lagring, samt overføring av personopplysninger mellom barnehage og skole, kun skal skje etter informert samtykke fra foreldre/foresatte.»

Framstegspartiet fremjar også forslaga nr. 7 og 8, saman med Høgre og Kristeleg Folkeparti:

Forslag nr. 7:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at informasjon om inntekt og skatt gjøres offentlig tilgjengelig ved forespørsel, der forespørrens navn blir registrert og personen det innhentes opplysninger om, får varsel (etter dagens modell for innhenting av kredittopplysninger).»

Forslag nr. 8:

«Stortinget ber Regjeringen sikre at de store offentlige registrene og opplysningsbankene, slik som i helsetesenet, etablerer logg for hvem som innhenter informasjon, og at den enkelte får rett til innsyn i loggen knyttet til sin person.»

Framstegspartiet ser dei andre tiltaka som vert føreslegne i dokumentet, som hensiktsmessige for å sikre eit betre personvern og ei meir forsvarleg forvaltning av personsensitiv informasjon. Framstegspartiet har difor saman med Høgre, Kristeleg Folkeparti og Venstre fremja forslag på desse punkta i tråd med forslaga i dokumentet.

I kampen for personvernet vil Framstegspartiet understreke den viktige rolla tilsynet har som forvaltar av det eksisterande regelverket og som premissgivar for den vidare utviklinga av debatten om personvern. Vi er visse på at tilsynet også i framtida vil setje dette på dagsordenen, og vi føler oss trygge på at tilsynet sjølv har store ambisjonar om å gjere eit best mogleg arbeid for å oppnå eit godt og trygt resultat, til det beste for oss som innbyggjarar i dette landet.

Framstegspartiet er difor glad for at forlagsstillarane til dette dokumentet set personvernet på dagsordenen på

ein slik måte som dei har gjort, og dermed skapt debatt på eit veldig viktig område.

Til slutt vil eg ta opp dei forslaga som Framstegspartiet har saman med andre.

Presidenten: Representanten Åge Starheim har tatt opp forslagene fra og med nr. 1 til og med nr. 9, på vegne av Framstegspartiet og ulike partier, som han dels har referert, dels referert til.

Bent Høie (H) [10:30:06]: Når jeg ser på mottakelsen av Høyres forslag i denne saken, må jeg jo si, hvis jeg skal være ærlig, at jeg er positiv til at de har fått en så god mottakelse i mange partier. Nå har en jo etter snart fire år i opposisjon også smertelig erfart at det skal fryktelig mye til for at regjeringspartiene stemmer for forslag som de er for, når de fremmes av andre enn Regjeringen, så når en da allikevel opplever en relativt positiv omtale av en rekke av disse forslagene, må en jo regne med at dette også er forslag som Regjeringen og regjeringspartiene etter hvert kommer til å gjennomføre.

Det er allikevel grunn til å komme med kommentarer til en del av problemstillingene som tas opp. Ofte kan en jo få inntrykk av at personverndiskusjonen i Norge foregår på et veldig overordnet og filosofisk nivå. Det er veldig lett å være enig i betydningen av personvernet, og det er ofte veldig lett å delta i interessante og prinsipielle diskusjoner om avveiningen f.eks. mellom personvern og bekjempelse av kriminalitet.

Dette Dokument nr. 8-forslaget tar opp en del forslag som på mange måter har utgangspunkt i det som Høyre oppfatter som at det offentlige har lagt til rette for et svekket personvern på en rekke områder i hverdagslivet, noe som rammer veldig mange mennesker. I dagens Stavanger Aftenblad er det f.eks. et stort oppslag med Målfrid Frahm Jensen, som har følt mange av de ulike sidene dette Dokument nr. 8-forslaget tar opp, på kroppen. Hun fikk for fire år siden en oversikt over hvem som hadde bladd i hennes pasientjournal ved psykiatrisk avdeling ved Stavanger Universitetssjukehus. Der fant hun at en privat bekjent, som etter hennes vurdering ikke hadde noen faglig grunn til å lese journalen, var loggført. Frahm Jensen klaget til Helsetilsynet. Hun klaget samtidig over at journalen hennes, bl.a. samtaler med psykiater, som inneholdt svært private og personlige opplysninger, også var gjort tilgjengelig for miljøpersonell. Nå har det gått fire år siden Frahm Jensen klaget til Helsetilsynet, og hun har ennå ikke fått svar på klagen. Det sier kanskje også noe om hvordan det offentlige systemet tar på alvor de utfordringene som snoking i pasientjournaler er i norsk helsevesen. Hun opplevde også nettopp å bli bedt om å skrive under på at hun gav Nav tilgang til hele pasientjournalen for å få vurdert om hun skulle få et teknisk hjelpemiddel som hun hadde søkt om. Det er jo helt åpenbart at Nav ikke har behov for en komplett pasientjournal for å kunne tildele et teknisk hjelpemiddel. Hun opplevde akkurat det samme hos forsikringsselskapet Gjensidige, som bad om en kopi av hele pasientjournalen for å kunne erstatte en brukket tann etter en feriereise til Australia. Hun valg-

te å dekke den regningen selv, istedenfor å gi Gjensidige pasientjournalen.

Når ett menneske, én person, opplever så mange grove overtramp på sitt personvern innenfor de områdene som dette dokumentet tar opp, viser det bare at veldig mange mennesker i hverdagen i Norge i dag opplever at personvernet deres blir krenket, gjennom at Stortinget har etablert et system som innebærer at en både som innbygger og som samfunn åpenbart har en grenseløs tillit til at alle som jobber i det offentlige velferdssystemet vårt, har et ryddig, avklart forhold til personvernets prinsipper. Det er ikke tilfellet. Og det er vi som er her, som har et ansvar for å sørge for å etablere et system som ikke bare hindrer overvåking ved Storebror, men også hindrer overvåking ved Store Mor. Det er nettopp det som på flere og flere områder er tilfellet.

Med bakgrunn i det vil jeg ta opp det forslaget som Høyre er alene om, og også takke de andre opposisjonspartiene for den brede støtten forslagene har fått. Jeg håper at regjeringspartiene raskt følger opp disse forslagene.

Presidenten: Representanten Bent Høie har tatt opp det forslaget han refererte til.

Rolf Reikvam (SV) [10:35:38]: La meg bare først knytte en bemerkning til den forrige debatten og det som går på datalagringsdirektivet. Det er korrekt at Irland ikke har fått medhold – de prøvde jo den saken, om dette var en del av de fire friheter. De fikk altså ikke medhold. Men i forhold til det i hvert fall noen av oss er opptatt av, er jo dette rimelig uinteressant, for det vi snakker om, er om dette skal bli en del av norsk rett, om vi skal pålegge å lagre data i et omfang som dette datalagringsdirektivet legger opp til. Det er noen av oss også veldig bekymret for.

La meg også knytte noen bemerkninger til det som går på identitetstyveri. Det er det grunn til å være bekymret over. Det skjer også helt sikkert i Norge. Hvor lett er det å få tilgang til ens identitet? Det er jo ikke lenge siden det var et stort oppslag i mediene om ei jente som hadde fått ny identitet på grunn av at hun var forfulgt. Jeg tror det tok avisen – Stavanger Aftenblad var vel det – to timer å skaffe fram hennes nye identitet, og det i seg selv er ganske alvorlig. Slik kan vi ikke ha det, at det tar en avis to timer å finne fram til den nye identiteten og gjøre dette mer eller mindre kjent. Så vi har store utfordringer på dette området. Vi må ta det på alvor.

La meg også si at jeg synes faktisk at Høyre fortjener ros for dette arbeidet og det engasjementet de har. Når vi ikke automatisk sier at vi stemmer for disse forslagene, er det flere grunner til det. For det første går en god del av det som blir tatt opp her, på holdningsskapende arbeid. Det går på bevisstgjøring i forhold til hvordan en bruker data, hvordan de som har tilgang til det, bruker det. Så hovedarbeidet i disse konkrete forslagene går på mer bevisstgjøring, og kanskje ikke så mye på regelendring. Ett eksempel er det som går på informasjon mellom ulike utdanningsnivå, fra barnehage til skole, og fra grunnskole til videregående skole, der vi sannsynligvis også har de

samme utfordringene. Etter min oppfatning dreier det seg om en bevisst holdning, at vi jobber bevisst i forhold til dem som sitter på denne informasjonen, og at vi også er bevisst på at i dette tilfellet foreldrene skal gi samtykke hvis det skal gis informasjon fra et nivå til et annet. Så for meg dreier dette seg i stor grad om bevisstgjøring. Derfor er det viktig at Høyre tar disse debattene og fremmer disse konkrete sakene som grunnlag for en debatt. Som vi også skriver, er Regjeringen i gang med en god del av disse tingene. De jobber med det, de holder på med det. Og disse innspillene som kommer fra Høyre, og også fra andre her, vil være viktige innspill i det videre arbeidet.

La meg helt til slutt bare kommentere det som går på forslaget om å styrke Datatilsynet med økte ressurser. Det er jo noe vi har gjort i løpet av hele denne perioden. Både Regjeringen og stortingsflertallet har vært med på å styrke Datatilsynet. Vi har tilført dem økte ressurser. Og det håper jeg vi vil fortsette med framover. Så der er vi enige. Vi er enige om det aller meste. Spørsmålet er om det er behov for å vedta det, i og med at dette er arbeid som er i gang, som vil bli gjort noe med, og der hovedsaken er å bevisstgjøre, engasjere og holde debatten levende der ute hvor en sitter på den type sensitiv informasjon.

Björg Tørresdal (KrF) [10:39:52]: Personvern handler om å verne den enkelte. Vi lever i en tid som blir stadig mer utfordrende. Storebror ser deg lettere enn før – det må vi bare ta inn over oss. Det er viktig at vi griper konkret fatt i de utfordringene som vi ser at en stadig mer elektronisk hverdag bringer med seg. Vi kan ikke bare la utviklingen gå sin gang. Folk må informeres om hva slags rettigheter de har. Det går virkelig en grense for hvor nært innpå oss folk skal få komme uten at vi har gitt samtykke på forhånd. Datatilsynet gjør i så måte et nødvendig og viktig arbeid for å beskytte den enkelte mot at personverninteresser krenkes gjennom behandlingen av personopplysninger.

Personvernet slår bl.a. inn når det gjelder fjernsynsovervåking, registrering, bruk og sikring av personopplysninger, innsyn og utlevering av opplysninger fra f.eks. skattekontoret eller fastlegen. Ulike regler om personvern er fastlagt i en rekke lover og forskrifter.

Som samfunn vil vi hele tiden stå overfor utfordringen med å finne en riktig balansegang mellom vern av privatlivet på den ene siden og ytringsfriheten på den andre. Det er viktig med debatt, og jeg vil gi honnør til representantene fra Høyre som har fremmet forslagene i Dokument nr. 8:111.

Kristelig Folkeparti stiller seg bak de aller fleste forslag, men et par ord om de to forslagene vi ikke støtter. Kristelig Folkeparti stiller seg bak prinsippet og intensjonen i forslag VI i dokumentet, men vi ser det ikke som formålstjenlig å pålegge en ombudsordning nå. Vi mener at et pålegg om ombudsmenn kan medføre en uhenksommessig ressursbruk i mindre foretak, og ser det som mest riktig at dette punktet blir utredet i forbindelse med etterkontrollen av personopplysningsloven.

Når det gjelder forslag IX i dokumentet, om å innføre bestemmelse om at innhenting og lagring samt overførsel av personopplysninger mellom barnehage og skole kun

skal skje etter informert samtykke fra foreldre og foresatte, mener Kristelig Folkeparti at dette er godt nok ivare tatt i gjeldende lovverk og er derfor kritisk til en innskjerping av reglene rundt samarbeid mellom barnehage og skole. Av hensyn til den enkelte elev må det ikke lages en for høy terskel for samarbeid og dialog mellom barnehage og skole.

Kristelig Folkeparti støtter som sagt resten av forslagene i dokumentet. Vi ser på disse forslagene som nyttige grep for å sikre et bedre personvern og en mer forsvarlig forvaltning av personsensitiv informasjon.

Til slutt, når det gjelder offentlige skattelister: Regjeringspartiene sier i sine merknader at det ikke er aktuelt å oppheve ordningen med offentlige, eller åpne, skattelister nå, men de argumenterer ikke for hvorfor. I en tid da det er mobbing, da det er store sosiale forskjeller, og da tilgangen på disse opplysningene er så enkel, selv for barn, er det ganske utrolig at regjeringspartiene på den ene siden sier at de vil utjevne sosiale forskjeller, de er opptatt av mobbing i skolen, men på den annen side ikke ser at det er en sammenheng mellom det å gjøre disse opplysningene mindre tilgjengelige og det å minske mobbingen. Her er det en helt klar sammenheng. Vi har sett at dette er et av de områdene hvor barn blir skadelidende.

Jeg har hørt regjeringspartiene argumentere med at en ikke vil verne de rike, derfor skal en ha offentlige skattelister. Det er faktisk barn som lider når det blir gitt opplysninger som «den fattigste familien i klassen», eller «den fattigste familien i gata» osv. Og i en tid med økende arbeidsledighet vil det være flere som blir offer for akkurat dette. Så jeg skulle ønske at regjeringspartiene så at Kristelig Folkeparti og resten av opposisjonen ønsker seg en ordning når det gjelder skattelister, som er sånn at de som har bruk for opplysningene, kan få dem – vi vil sikre åpenheten på den måten – men at ikke alle andre får dem, og at vi ikke får dette som underholdning.

Vera Lysklætt (V) [10:44:28]: I Venstre er vi glad for at Høyre har fremmet dette representantforslaget. Som jeg sa i mitt innlegg om Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldinger, har personvern vært en viktig sak for Venstre i mange år fordi et sterkt personvern er avgjørende for den enkeltes frihet og for demokratiet. Men Venstre mener ikke at alle forslagene vil bedre personvernet.

Både forslag II og forslag III i dokumentet bygger på en tankegang om at personvernutfordringen kan løses ved å registrere enda mer informasjon om enkeltmennesker. Jeg ser at personvernet i enkelte tilfeller kan komme i konflikt med målet om mest mulig åpenhet i samfunnet, men Venstre kan ikke se at dette er tilfellet for de situasjonene forslagsstillerne her prøver å regulere gjennom registrering. Det er bakgrunnen for at Venstre ikke støtter disse forslagene.

Venstre støtter heller ikke forslag VI om å etablere personvernombud. For Venstre er ordet «ombud» litt hellig. I et demokrati er det prinsipielt de folkevalgte som er borgerne ombud. Det er vår jobb å ivareta interessene til de borgerne som har stemt på oss, det er vår jobb å ivareta regionale hensyn i det distriktet vi er valgt fra, og det

er vår jobb å være talsmann for de små stemmene. Derfor mener Venstre rent prinsipielt at det bare skal finnes to ombud i tillegg til de folkevalgte. Det er Sivilombudsmannen, som har en helt spesiell posisjon i den offentlige forvaltningen, og det er Barneombudet, fordi barn ikke har stemmerett. Venstre mener vi uthuler demokratiet hvis vi lager et ombud for enhver situasjon og for enhver gruppe som føler seg tråkket på. Derfor har vi fremmet et forslag om å ha en gjennomgang av og opprydding i bruken av ombud. Det er bakgrunnen for at vi ikke støtter forslag VI i dette representantforslaget.

Venstre har i innstillingen støttet forslag IV, om pasientjournaler, men vi har i tillegg fremmet et forslag om samme tema. Bakgrunnen for forslaget er at det etter Venstres mening er svært viktig å bevare folks tillit til legen sin. Våre innerste og mest personlige opplysninger bør spres til så få ulike instanser og mennesker som mulig. Det er en enorm etterspørsel etter helseopplysninger fra offentlige myndigheter, fra forskere og fra kommersielle aktører. Venstre er svært bekymret for en utvikling på helseområdet hvor det er vanskelig for den enkelte selv å ha oversikt over hvordan helseopplysninger blir brukt og lagret. Venstre fremmet derfor et forslag for et par år siden om å innføre et forbud mot bruk av opplysninger i pasientjournaler til kommersielle aktører som f.eks. forsikringsselskaper.

Etter at Venstre fremmet dette forslaget, har forsikringsavtaleloven blitt endret for å regulere forholdet mellom en forsikrings søker og et selskap, når forsikring blir nektet eller tilbudt til en særlig høy premie. Vi støttet denne endringen, men mener fortsatt at kommersielle aktører ikke bør ha adgang til våre pasientjournaler. Vi ønsker derfor å fremme forslaget på nytt, og jeg tar med dette opp Venstres forslag.

Presidenten: Representanten Vera Lysklætt har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Statsråd Heidi Grande Røys [10:48:16]: Lat meg òg begynne med å takke representantane frå Høgre for ikkje berre med dette forslaget, men i heile perioden å ha hatt ei viktig merksemd rundt personvernspørsmåla. Og ikkje berre representantane frå Høgre, men heile komiteen opplever eg har hatt ei heilt anna merksemd rundt personvernspørsmåla enn dei har hatt i tidlegare periodar. Det set eg sjølv sagt stor pris på.

Som fleire har vore inne på, gjer ny teknologi at vi nesten uansett kva vi gjer, lèt informasjon ligge igjen etter oss, anten vi betaler i ein butikk eller på ein uteplass, vi køyrer gjennom ein bompengestasjon, eller vi for så vidt er hos doktoren vår og ting vert lagra i ein elektronisk pasientjournal. Difor er eg like oppteken som forslagsstillarane av at ikkje denne innsamlinga vert breiare og meir utvida enn det ho skal vere, og sjølv sagt av at det ein har samla inn, vert der det er, og ikkje vert misbrukt.

Forslagsstillarane fremjar mange forslag, og eg får ikkje kommentert alle på 5 minutt, men eg skal ta nokre av dei. Lat meg ta det generelle rundt det å støtte forslag eller ikkje. Veldig mange av desse forslaga vert i meir eller

mindre grad berørte av Personvernkommissjonen sin rapport. Den er no ute på seks månaders høyring. Eg meiner vi skal ha respekt for offentlege utgreiingar som er på ei open og demokratisk høyring. Det er viktig at forslaga vert belyste både av dei som er for det som representantane frå Høgre er imot, og av dei som støttar representantane sine forslag, og som kanskje kan argumentere utover det representantane frå Høgre gjer, mot ein del av dei tinga som ligg på bordet. Det er viktig at vi får ei brei og heilskapleg tilnærming til spørsmåla, og at vi ikkje konkluderer på førehand. Difor avventar Regjeringa høyringsinstansane sitt syn før vi legg fram noka sak, men det er klart at vi har begynt å jobbe med ein del av forslaga, m.a. med å ta kontakt med enkelte departement som har ein del av desse forslaga liggjande.

Det har vore snakk om logging av hendingar i personregister som eit personvern fremjande tiltak. Det er eg einig i – det kan fungere godt at ein får innsyn i sin eigen logg. Det er òg eit godt verktoy for den behandlingsansvarlege ved t.d. påstandar om misbruk av personopplysningar.

Vi la i fjor haust fram eit forslag om reglar om informasjonssikkerheit og tilgang til helseopplysningar i behandlingssretta helseregister. Der vart det foreslått å gi den registrerte, dvs. pasienten, innsynsrett i loggar som gir informasjon om behandling av opplysningar som kan knytast til vedkomande. Saka har vore på høyring og er no til behandling i Helse- og omsorgsdepartementet. Departementet vil kome tilbake med oppfølging av forslaget.

Representanten Høie gav oss ei sær sars tankevekkjande historie rundt dette med ynske frå både offentlege og private kontor om innsyn i pasientjournalar. Det har vore eit aktuelt tema i mange år, og eg synest representanten Høie gav eit sær sars tankevekkjande eksempel på det.

Så seint som i januar i år hadde Stortinget ein brei debatt om tilgang til opplysningar i pasientjournalar og vedtok reglar som presiserer og innskrenkar Nav si anledning til å innhente komplette pasientjournalar, slik at dei berre får ein avgrensa tilgang til det. Utover det har vi òg, som Venstre var innom, hatt behov for strengare og meir restriktive reglar rundt forsikringsselskapa sitt ynske om innsyn. Her har ein òg, i juni i fjor, gjort ei presisering i forsikringsavtalelova om at selskapa si innhenting av opplysningar er underlagd teieplikt frå tredjepersonar og skal avgrensast til det som er nødvendig på kvart trinn i saka. Det betyr at forsikringsselskapa heller ikkje har ei vid rett til å innhente fullstendig pasientjournal. Som representanten Høie var inne på, skulle det vere unødvendig å ha tilgang til ein heil pasientjournal for å kunne betale ut forsikring for ei tann. Det går rett inn i den saka som var behandla i fjor.

Elles er det mykje rundt barn og unge. Vi gav Personvernkommissjonen spesielt i oppdrag å sjå på heile barnog-unge-området. Det går på ting som er lovfesta, men det går sjølv sagt òg på alt som ligg på web-en av tilbod som ein kan gjere seg nytte av. Vi kjem til å følgje opp Personvernkommissjonen når det gield fleire av forslaga. Kunnskapsdepartementet er allereie i arbeid med ein del av dei, og vi vil kome tilbake til Stortinget med det.

Elles har vi styrkt Datatilsynet i mi tid som statsråd.

Personvernkommissjonen legg vekt på at det bør vere ei ytterlegare styrking. Det er naturleg at Regjeringa kjem tilbake òg med det i lys av oppfølginga av Personvernkommissjonen sin rapport på området.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Åge Starheim (FrP) [10:53:37]: Eg vil igjen vise til tilsynet si årsmelding for 2007, der dei skriv at personvernet er under press på nær sagt alle område der det er gjennomført tilsyn. Dette meiner eg å hugse har vore gjennomgåande kommentarar frå tilsynet kvart år i denne perioden, noko som betyr at lite vert gjort av styrande myndigheter for å rette opp i dette. Eg viser også til vår merknad i den førre saka, der vi påpeikte at personvernet har fått dårlegare vilkår under den noverande regjeringa.

Mitt spørsmål til statsråden er då følgjande: Vil statsråden vurdere om det bør innførast strengare sanksjonsformer i samband med brot på forskrifter og regelverk?

Statsråd Heidi Grande Røys [10:54:23]: Eg deler sjølvsagt ikkje representanten Starheim si vurdering, at lite vert gjort. Tvert imot har denne regjeringa verkeleg sett personvern på dagsordenen, både gjennom den generelle styrkinga av Datatilsynet og ikkje minst fordi vi har valt å gi midlar til ei utoverretta verksemd. Vi treng at folk fyrst og fremst vert informerte om moglegheitene for å misbruke eigne personopplysningar eller andre sine gjennom det som skjer på Internett, og om det ansvaret som kvar enkelt i både private og offentlege verksemdar har i forhold til mine og representanten Starheim sine personvernrettar.

Så har vi òg styrkt lovverket. Datatilsynet har no fått anledning til å skrive ut gebyr ved brot på lova. Det vil sjølvsagt vere med og forsterke det som ligg i lova, og det som er misbruk av lova, knytt til både offentlege og private verksemdar som ikkje følgjer lova. Men fyrst og fremst er det viktig med informasjon, sånn at ein vert klår over det ansvaret ein har. Det er viktig.

Bent Høie (H) [10:55:38]: I Regjeringa er statsråden ansvarlig både for en effektiv offentlig forvaltning og for personvernet. Når en da hører historien om Frahm Jensen, som fire år etter at klagen ble sendt – hun har opplevd at den først lå tre år i Helsetilsynet og så ett år i Helseinspektariatet – ikke har fått svar på en så alvorlig klage, mener statsråden at dette er en forsvarlig behandling av en sånn klage? Og hva vil statsråden gjøre for at ikke andre opplever den type saksbehandling?

Statsråd Heidi Grande Røys [10:56:23]: Som representanten Høie meiner eg sjølvsagt at det er heilt uakseptabelt. Vi har saksbehandlingsreglar i staten, og dei skal følgjast. Det gjeld òg klagebehandling. Nettopp for at klagebehandlinga skal verte opplevd som reell, er det viktig at ein følgjer dei saksbehandlingsreglane som gjeld i klagesaker. Det er jo ein forferdeleg viktig del av rettsinstituttet, rettsstaten Noreg. Eg kjenner ikkje til historia, men, som sagt, eg meiner det er like uakseptabelt som det representanten Høie gjer. Her bør ein sørgje

for at vedkomande kvinne får svar så raskt som mogleg.

Når det er sagt, er det viktigaste at ein går inn og faktisk gjer noko med regelverket som hindrar og avgrensar nettopp det innsynet som desse ulike etatane, jf. representanten Høie si historie, har bedt om. Der har eg vist til i innlegget mitt at vi no har endra lover på helseområdet og det som har med forsikring å gjere, sånn at ein ikkje har denne låvedøra av rett til innsyn, men får ein heilt spesifikk rett til innsyn når det er saklege grunnar for det. Det er kanskje det viktigaste.

Björg Tørresdal (KrF) [10:57:34]: Kristelig Folkeparti har tillit til at Regjeringa lytter til disse gode forslagene fra Høyre, støttet av opposisjonen, nettopp fordi vi har en statsråd som sier det er nødvendig å konkretisere lovverket for å verne folk mot den enorme teknologitvillingen og muligheten som ligger i den til å gjøre oss enda mer sårbare.

Statsråden sa i sitt innlegg at hun var spesielt opptatt av barn og unge. Vi vet at de behersker denne teknologien og benytter denne teknologien, og de vet om veldig mange måter å komme inn på. Nettopp derfor er det Kristelig Folkeparti stiller spørsmål ved om en ikke ser barn og unge også i lys av at de driver og måler hverandres inntekter. Dette med fattige og rike familier gjør enkelte barn mye mer sårbare enn andre fordi det ute på nettet ligger informasjon om at familien ligger langt under gjennomsnittlig inntektsnivå. Ser statsråden at det av hensyn til barn og unge ikke er nødvendig at denne informasjonen ligger ute, tilgjengelig for alle?

Statsråd Heidi Grande Røys [10:58:37]: Som representanten Tørresdal riktig seier: Ja, det er heilt rett at Regjeringa lyttar til desse gode forslaga. Dei går alle på dei områda vi bad Personvernkommissjonen sjå spesielt på, nemleg barn og unge, justisområdet, samferdsleområdet som det tredje og helse som det fjerde. Då vi la fram innstillinga frå Personvernkommissjonen, var det nettopp desse områda som var vektlagde gjennom innlegga på pressekonferansen. Så ja, dette går inn i den oppfølginga som vi skal gjere vidare.

Så er det òg rett, som representanten Tørresdal seier, at barn og unge er spesielt utsett. Dei er veldig gode brukarar av digitale media, men dei har i mindre grad enn oss vaksne fått utvikla den digitale dømekrafta, altså det å kunne sjå konsekvensane av sine eigne handlingar – der og då gjerne impulshandlingar, men dei får konsekvensar fram i tid. Difor seier eg at vi vaksne må ta eit ansvar for å lære ungane digital dømekraft. Det ligg på skule, sjølvsagt, å gjere det, det ligg på dei vaksne i barnehagane, men det ligg òg på oss som foreldre å gjere det.

Når det gjeld saka om skatteliste, er Personvernkommissjonen delt på det området. Der er den offentlege debatten rundt utviklinga i Forskjells-Noreg vekta mot uheldige konsekvensar av forslaget. Men vi står bak ynsket om ei offentleggjering at skatteliste.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Olav Gunnar Ballo (SV) [11:00:21]: Flere har rost Høyre for deres forslag knyttet opp mot personvern, og det vil jeg også gjøre.

Det er ikke lenge siden det ble avgitt en offentlig utredning om personvern i det digitale samfunn, Individ og integritet, NOU 2009: 1.

For tiden er det en sak ute på høring som i aller høyeste grad vil kunne berøre personvernet, nemlig etablering av et nasjonalt hjerte- og karregister. Jeg registrerer at Datatilsynet den 10. mars har kommet med sin høringsuttalelse, der de i forbindelse med en mulig etablering av et hjerte- og karregister påpeker at man ikke kan se hvert register for seg, men at man må se registrene under ett og derfor ha en prinsipiell tilnærming til den type etablering.

Jeg registrerer også at Datatilsynet i sin uttalelse skriver:

«Ved motstrid mellom personvernet til den enkelte pasient og forskningens interesser, skal det svært tungtveiende argumenter til for at personvernet til enkeltindividet skal vike.»

Vi vet at det i dag er teknisk fullt ut mulig å anonymisere den type registre vi her snakker om, altså et helseregister som skal innbefatte store deler av befolkningen, og der man skal kunne registrere hjerte- og karsykdommer. Jeg må si at det Datatilsynet har av innvendinger til en personidentifiserbar database som man heller ikke skal ha reservasjon i forhold til, er en type innvendinger vi i SV i veldig stor grad tar på alvor.

Det har jo tidvis vært framstilt som om det å ha en flertallsregjering betyr at opposisjonens engasjement ikke spiller noen rolle for sluttresultatet, men dette er jo nettopp en sak der man gjennom bred debatt i det offentlige rom, og i en debatt med alle partier på Stortinget skal lande på standpunkter som står seg over tid og som ikke endres avhengig av skiftende regjeringer. Jeg må si at noe av det som gleder meg mest, er å se hvordan opposisjonen synes å ha en samlet prinsipiell tilnærming til personvernspørsmål som er bærekraftig over tid. Det er en oppfatning SV over tid også har delt. Derfor ser jeg fram til den offentlige debatten i kjølvannet av den type høringsuttalelser som Datatilsynet har kommet med, slik at når og hvis det etableres et helseregister for hjerte- og karsykdommer, er det et register som også kan forsvares ut fra rene personvern hensyn, slik at befolkningen ikke skal ha noen som helst grunn til å frykte at svært personsensitive opplysninger kommer på avveie.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2.

(Votering, se nedenfor)

Etter at det var ringt til votering, uttalte

presidenten: Stortinget går til votering i sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt frem to forslag.

Det er

– forslag nr. 1, fra Vera Lysklætt på vegne av Fremskrittspartiet og Venstre

– forslag nr. 2, fra Vera Lysklætt på vegne av Venstre

Det votes over forslag nr. 2, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen foreta en gjennomgang av alle eksisterende helseregistre med et fokus på personvern. Inntil gjennomgangen er fullført, utsettes etablering av nye helseregistre.»

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 90 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.12.57)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 1, fra Fremskrittspartiet og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen, ved eventuell implementering av Datalagringsdirektivet (2006/24/EF), sikre at dataopplysninger som direktivet pålegger landene å lagre, maksimalt lagres i seks måneder som er direktivets minimumsramme.»

Høyre og Kristelig Folkeparti har varslet at de ønsker å støtte forslaget.

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet og Venstre ble med 51 mot 45 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 11.13.21)

Komiteen hadde innstilt:

St.meld. nr. 5 (2008–2009) – om Datatilsynets og Personvernemndas årsmeldingar for 2007 – vedlegges protokollen.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt frem elleve forslag. Det er

– forslagene nr. 1–6, fra Åge Starheim på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre

- forslagene nr. 7 og 8, fra Åge Starheim på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
 - forslag nr. 9, fra Åge Starheim på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre
 - forslag nr. 10, fra Bent Høie på vegne av Høyre
 - forslag nr. 11, fra Vera Lysklætt på vegne av Venstre
- Det votes over forslag nr. 11, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre et forbud mot bruk av opplysninger i pasientjournaler til kommersielle aktører som f.eks. forsikringsselskaper.»

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 91 mot 6 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 11.14.21)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 10, fra Høyre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sikre at det etableres personvernombud i/ved de store institusjonene og etatene justissektoren og helsesektoren.»

Votering:

Forslaget fra Høyre ble med 82 mot 15 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 11.14.39)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 9, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen iverksette tiltak for å skolere barnehageeier og barnehageansatte i personvernloven, samt innføre bestemmelse om at innhenting og lagring, samt overførsel av personopplysninger mellom barnehage og skole, kun skal skje etter informert samtykke fra foreldre/foresatte.»

Voteringstavlene viste at det var avgitt 55 stemmer mot og 41 stemmer for forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre.
(Voteringsutskrift kl. 11.14.56)

Line Henriette Holten Hjemdal (KrF) (fra salen): Jeg stemte feil. Jeg skulle ha stemt imot.

Presidenten: Da endres stemmetallene. Forslaget er dermed med 56 mot 40 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 7 og 8, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at informasjon om inntekt og skatt gjøres offentlig tilgjengelig ved forespørsel, der forespørrens navn blir registrert og personen det innhentes opplysninger om, får varsel (etter dagens modell for innhenting av kredittopplysninger).»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sikre at de store offentlige registrene og opplysningsbankene, slik som i helsetesenet, etablerer logg for hvem som innhenter informasjon, og at den enkelte får rett til innsyn i loggen knyttet til sin person.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 55 mot 41 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 11.15.39)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 1–6, fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å stille i bero forslaget om Kredittilsynets mulighet til å innhente trafikkdata.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen begrense Navs mulighet til å innhente komplette pasientjournaler, og legger til grunn at den berørte pasient gis kjennskap til at journalen er utlevert.»

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen, i forskriften til den nye offentlighetsloven, etablere klare regler for hva som kan publiseres på Internett, hvordan det publiseres og kontrollrutiner for å forhindre menneskelige feil og systemsvikt, samt sørge for vern mot eksponering via søkemotorer.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om fjerning av Skattedirektoratets hjemmel i ligningsloven til å kreve innsyn i opplysninger knyttet til konkrete kjøretøy benyttet i næringsvirksomhet ved elektronisk bompassering.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide retningslinjer for å sikre personvernet i forbindelse med innhenting og bruk av personopplysninger i skolen. Retningslinjene må sikre at personopplysninger blir behandlet, oppbevart og slettet på forsvarlig vis.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2009 legge fram en opptrappingsplan for Datatilsynets ressursituasjon for å møte de økte oppgavene.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ble med 50 mot 46 stemmer ikke bifalt. (Voteringsutskrift kl. 11.16.05)

Komiteen hadde innstilt:

Dokument nr. 8:111 (2007–2008) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Bent Høie, Kari Lise Holmberg, Elisabeth Aspaker, Inge Lønning, Trond Hellesland, Olemic Thommessen og André Oktay Dahl om å styrke personvernet og sikre en forsvarlig forvaltning av personsensitiv informasjon – vedlegges protokollen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

S a k n r. 3 [11:16:37]*Referat*

(150) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Martin Engeset og Jan Tore Sanner om å la private bemanningsselskaper avlaste NAV i arbeidsformidlingen til arbeidsledige og å la attførings- og vekstbedrifter avlaste NAV i arbeidsevneavklaringen til yrkeshemmede (Dokument nr. 8:52 (2008–2009))

Enst.: Sendes arbeids- og sosialkomiteen.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet.

Forlanger noen ordet i henhold til forretningsordenens § 37 a før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 11.17.
